

De wilskracht van de Pietjes

Eiwit sterk verankerd in Pietjefamilie, de familie achter Skalsu mer Sunny Boy en Skalsumer Jorryn

Met Skalsumer Jorryn en de Duitse stier Lucifer staat de Pietjefamilie weer volop in de schijnwerpers. De honderd jaar oude koefamilie bracht eind vorige eeuw Sunny Boy. 'Pietjes zijn harde, lange koeien die economisch goed willen presteren', aldus grondlegger Minne Blanksma.

W e werden door KI Samen op de hoogte gehouden via DB-cijfers, dus we keken vol verwachting uit naar de indexdraai van februari. De productiecijfers van Jorryn bleken nog beter dan verwacht.' Melkveehouder Hessel Agema uit Kollumerpomp ontving kort na de jongste fokwaardedraai felicitaties en taarten omdat de door hem gefokte Skalsumer Jorryn debuteerde op de bovenste positie van de DPS-rangschikking. De basis van de Pietjefamilie, waaruit Jorryn ontsproot, werd echter gelegd door Minne en Els Blanksma uit Schalsum. Zij

brachten de Pietjefamilie tot ontwikkeling, met als absoluut hoogtepunt Skalsumer Sunny Boy.

Grossieren in stieren

Ruim honderd jaar geleden werd de eerste Pietje op het Skalsumerbedrijf in Schalsum aangevoerd, afkomstig van veekoopman Geale Hoekstra uit Finkum. Ze was naamloos en zonder bekende afstamming, waarna grootvader en naamgenoot Minne Blanksma het kalf vernoemde naar de vrouw van de koopman.

Op het moment dat kleinzoon Minne

Blanksma het bedrijf voortzette, begin jaren zestig, was de koefamilie uitgebreid tot Pietje nummer 48. Deze dochter van Adema Douwe blijkt de spil tussen Sunny Boy en Jorryn.

'De minst goede eigenschap van de Pietjes was het grossieren in stierkalveren. Dat kwam vooral voor in de familietak via Pietje 74, een dochter van Haubois Anna's Adema uit Pietje 48. Die tak breidde zich in onze stal maar langzaam uit', aldus Minne Blanksma. Voor Blanksma is daarom eigenlijk Pietje 80 de aangewezen stammoeder.

Pietje 80, ook al een dochter van de preferent verklaarde Haubois Anna's Adema, overschreed als 15-jarige de grens van 100.000 kg melk en kreeg 90 punten. Met Pietje 80 sloot Blanksma het FH-tijdperk op zijn bedrijf af en hij paarde haar met Amerikaanse en Canadese Holsteinstieren als Gardenia, Paclamar Astronaut en Sheik. Via Paclamar Astronaut zorgde dit

Pietje 80 (v. Haubois Anna's Adema), 90 punten
Productie: 11.7 305 11.073 4,36 3,33

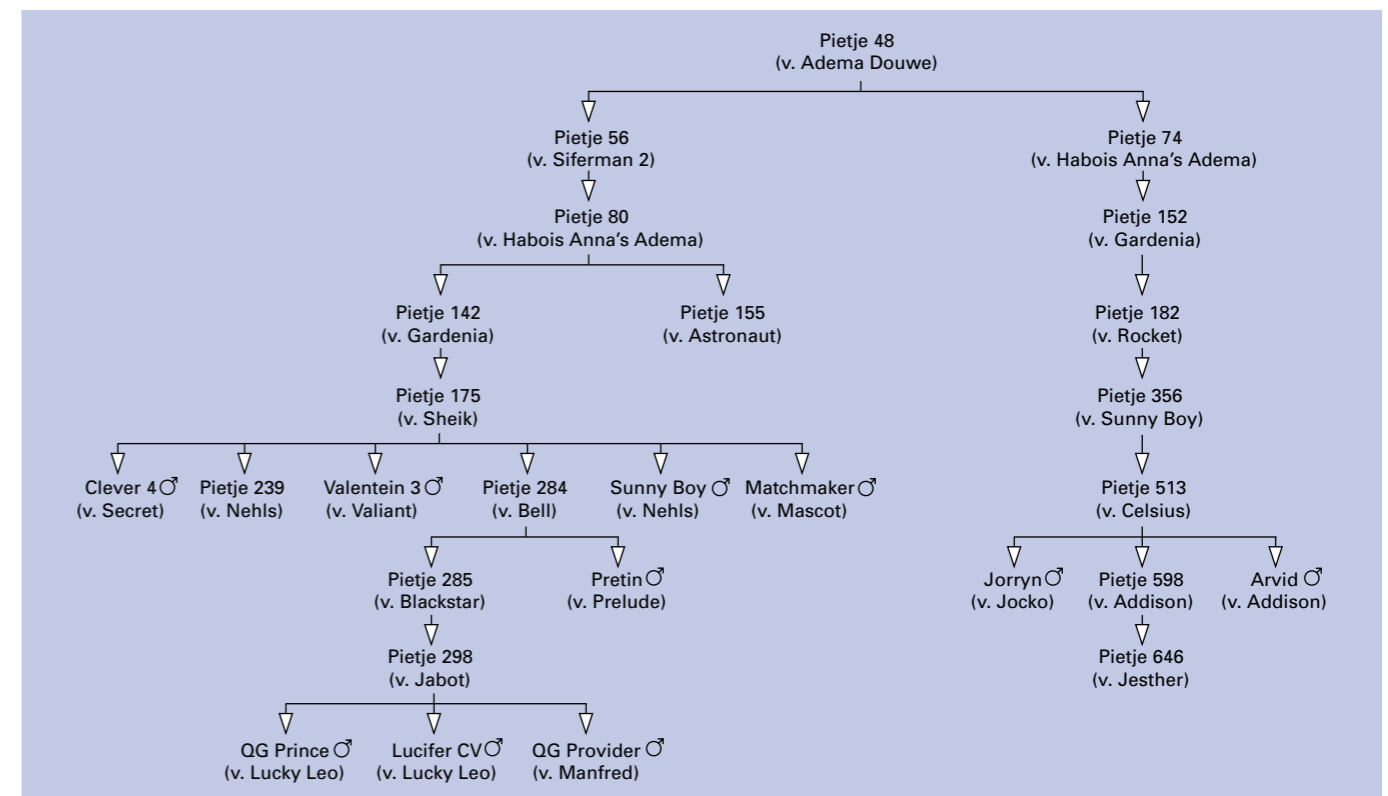
voor de met 92 punten ingeschreven Pietje 155.

De Pietjekoeien van Blanksma kregen interesse van KI-organisaties vanwege uitstekende producties. Vooral de combinatie van veel melk met goede gehalten sprong in het oog. 'Pietjes zijn harde, lange koeien met karakter die economisch goed willen presteren', aldus Blanksma, die zag dat zijn koeien hoge productiefokwaarden realiseerden. 'Dat maakte de tijd rijp voor embryotransplantatie', vertelt hij. 'Via ET krijg je snelheid in fokkerij en een groot aantal nakomelingen.'

Blanksma benutte vooral Pietje 175, een dochter van Sheik die via Gardenia terugvoerde op Pietje 80. Haar torenhoge productie, gecombineerd met 88 punten voor exterieur, zorgde voor veel binnenlandse KI-interesse. 'Nederland stelde op de wereldkaart nog niet zo veel voor in de Holsteinfokkerij. Buitenlandse interesse ontstond pas nadat Sunny Boy doorkwam met cijfers.'

Beste melkkoe ooit

Nog voordat Skalsumer Sunny Boy wereldwijd de aandacht trok, kocht Berend Meppelink uit Dalen een Carlin-M Ivanhoe Bellkalfje uit Pietje 175 op de veiling van de Hozubra. 'Vooral vanwege de solide afstamming', legt Meppelink uit. 'Van Sunny Boy had toen nog niemand gehoord. De Belldochter, Pietje 284, kalfde af van Blackstar, ze kreeg 87 punten en maakte een

Pietje 175 (v. Sheik), 88 punten,
moeder van Sunny Boy
Productie: 3.06 417 13.038 4,72 3,87 LW 141

Pietje 239 (v. Nehls), 87 punten
Prod.: 2.4 304 13.053 5,58 3,74 LW 208

Pietje 513 (v. Celsius), 86 punten
Prod.: 7.09 305 14.781 5,17 3,74 LW 129

Pietje 298 (v. Jabot), 90 punten
Prod.: 4.08 305 11.082 4,41 3,80 LW 119

goede vaarzenlijst. Toen ze voor de tweede maal afkalfde, kreeg Sunny Boy een torenhoge index en stonden zowel Pietje 284 als haar Blackstardochter Pietje 285 volop in de belangstelling, vooral omdat de Pietjes het eiwit er zo makkelijk bij houden.’ Het verhaal van Sunny Boy mag bekend zijn. De Nehlszoon uit Pietje 175 werd razend populair en is de meestgebruikte stier aller tijden in Nederland. ‘Ik gebruikte Nehls om de melkplas in de Pietjes te consolideren’, verduidelijkt Blanksma. ‘Nehls was geen benenverrver, maar op de Pietjes zou dat wel passen. Pietje 175 is

niet zomaar twintig jaar geworden en daar is geen klauwverzorger rijk van geworden.’

Sunny Boy zorgde in financieel opzicht goed voor Blanksma, maar nuchter vervolgt hij: ‘De genen moeten allemaal maar net goed vallen. Fokkerij is toch vooral een kansberekening, waarbij je bepaalde feiten en verwachtingen bundelt. Zo was Sunny Boy’s volle zuster een geweldige melkkoe, maar als fokkoe heeft ze het niet kunnen waarmaken.’

Pietje 239 heet Sunny Boy’s volle zuster die Blanksma betitelt als ‘mijn beste melkkoe ooit’. Ze behoorde tot de hoogste productieve vaarzen van Nederland met een lijst van 13.053 kg melk met 5,58% vet en 3,74% eiwit en een lactatiewaarde van 208. ‘We hebben uitgeprobeerd hoever je met haar kon gaan. Ze kon enorm veel voer aan, op haar top kreeg ze wel 13 kilo krachtvoer’, waarmee hij haar hoge lactatiewaarde voor een deel verklaart. ‘Ze had een hoge lactatiewaarde omdat we stopten met melken. We hielden twee topkoeien over en vier ontvangsterdieren, waardoor de lactatiewaarde van de topdieren opliep.’

Een bedrijfsongeval dwong Blanksma te stoppen met melken. ‘Melken ging niet meer, maar fokkerij vond ik erg leuk en we konden mee met de top. Ik had al een aantal samenwerkingsvormen en syndicaten, waardoor ik beloftevolle dieren met anderen samen had. Zo ook met Hessel Agema. Naar zijn bedrijf verhuisde uiteindelijk het overgrote deel van de veestapel net als de naam Skalsumer. Het is mooi om te zien dat de wil om te produceren van de Pietjes ook bij Agema in de stal tot uiting komt.’

Zonder toeters of bellen

In de stal van Agema groeide Sunny Boydochter Pietje 356 uit tot een hoogproductieve, excellente koe die dochters van Rudolph, Jabot, Convincer en Celsius achterliet. ‘Ze was een typische Sunny Boydochter’, aldus Agema over de lijngeteelde Pietje 356. ‘Ze had veel rib, iets kromme benen, wat grove spenen, maar een geweldige productie.’

Celsius was destijds torenhoog favoriet en daarom lag een combinatie voor de hand. ‘De paring met Rudolph resulteerde in meer koe, maar de Celsiusdochter Pietje 513 is een ijzersterke melkkoe die zonder toeters of bellen enorm wil produceren.’ Daarmee zegt Agema geen woord te veel. In vijf lijsten produceerde Pietje 513 tot nu toe bijna 94.308 kg melk met 4,53% vet

en 3,74% eiwit, goed voor een daggemiddelde van 45,6 kg melk en een gemiddelde lactatiewaarde van 130. Momenteel staat ze op de tweede plaats in de Nederlandse koe-indexlijst en de interesse van KI’s is groot.

KI’s toonden interesse in de Celsiusdochter. Dat resulteerde in de stieren Skalsumer Arvid bij HG en Skalsumer Jorryn bij Samen. Zelf melkt Agema nog dochters van Addison en Tugolo, die op hun beurt weer gecontracteerde dochters hebben van Jesther, Sinatra, Shottle en Manager. Ook Berend Meppelink deelde in het succes van Sunny Boy. Hij verkocht een Preludestier aan de Duitse KI-organisatie SRV uit Belldochter Pietje 284. In Duitsland kreeg hij de naam Pretin. Toen Pretin goede cijfers voor productie en exterieur kreeg, keerde directeur Edwin Brade van SRV terug naar de stal van Meppelink om opnieuw in de Pietjes te investeren. ‘We hadden geluk dat de Belldochter vrij bleek te zijn van zowel BLAD als CVM’, aldus Meppelink, die destijds samenwerkte met Adolf Langhout.

Diepe rib en grote bek

Dat geluk overkwam de stier Lucifer niet, die in Duitsland een fokwaarde kreeg. Via vader Lucky Leo werd Lucifer drager van het CVM-gen. Helaas, want de dochters van Lucifer blinken uit in percentage eiwit en hebben prima cijfers voor exterieur. ‘Het eiwit zit er bij de Pietjes altijd bij’, aldus Meppelink, die Lucifers volle boer QG Prince verkocht naar Ierland. Prince staat momenteel als gehalteverrver in de Ierse top. ‘We hebben veel embryo’s uit de Pietjefamilie verkocht naar Ierland. Daar houden ze wel van het type Pietjekoe: niet overdreven groot, persistent en standaard een goed eiwitpercentage.’

Minne Blanksma overziet de ontwikkeling van zijn Pietjefamilie met een glimlach. Hij kon toch al zo genieten wanneer hij door het Nederlandse landschap fietste en de talrijke grazende Sunny Boydochters zag. ‘Je pikte de Sunny Boys er gewoon uit: karaktervolle koeien met een diepe rib en een grote bek. Ze wisten die productiedrang bovendien te combineren met showtype. Ze hadden kracht en ook nog eens hoog eiwit. Zoiets is toch uniek. Dat nu Jorryn en Lucifer het goed doen, zie ik als een extra bevestiging van de wilskracht van de Pietjefamilie.’

Jaap van der Knaap